

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

19 липня 2024 року

Київ

№ 88

Про затвердження Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках України та банківських групах

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 44, 66, 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, Закону України від 30 червня 2021 року № 1587- IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи”, Директиви Європейського Парламенту і Ради 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 року про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС, з метою забезпечення підтримання банками та банківськими групами на постійній основі ліквідності, достатньої для покриття всіх суттєвих ризиків, пов’язаних із ліквідністю, та дотримання встановлених Національним банком України вимог щодо достатності ліквідності як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках України та банківських групах (далі – Положення), що додається.

2. Банкам України та відповідальним особам банківських груп:

1) розробити, затвердити та запровадити внутрішньобанківські та внутрішньогрупові документи, що регламентують організацію та функціонування процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – процес ІЛААР), – до 31 грудня 2024 року;

2) забезпечити подання до Національного банку України звіту щодо процесу ІЛААР за результатами оцінки процесу ІЛААР станом на 01 січня 2025 року згідно з вимогами Положення.

3. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Оксана Присяженко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Постанова набирає чинності з 05 серпня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 22

Положення про організацію процесу оцінки
достатності внутрішньої ліквідності
в банках України та банківських групах

I. Загальні положення

1. Основні положення та терміни

1. Це Положення розроблене відповідно до вимог Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність” та спрямоване на забезпечення підтримання банками і банківськими групами на постійній основі обсягу внутрішньої ліквідності в розмірі, достатньому для забезпечення їх безперервної стабільної діяльності, як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, покриття всіх суттєвих ризиків, пов’язаних із ліквідністю, притаманних банку / банківській групі.

2. Терміни та скорочення в цьому Положенні вживаються в такому значенні:

1) базовий сценарій – комбінація очікуваних змін у внутрішніх і зовнішніх факторах (включаючи макроекономічні зміни), які застосовуються під час складання бізнес-плану та бюджету банку / учасників банківської групи;

2) внутрішньобанківські / внутрішньогрупові документи – положення, інструкції, методики, правила, розпорядження, рішення, накази або розроблені документи в іншій формі, які з-поміж іншого включають опис процедур / процесів, відповідальність працівників за виконання ними функціональних обов’язків, розподіл обов’язків, порядок взаємодії підрозділів та працівників банку / учасників банківської групи та інші питання щодо організації та функціонування процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках та банківських групах з урахуванням вимог цього Положення;

3) декларація схильності до ризиків (англійською мовою Risk Appetite Statement) – декларація схильності до ризиків, розроблена згідно з вимогами Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами) (далі – Положення № 64);

4) достатність внутрішньої ліквідності за економічною перспективою – обсяг ліквідності, визначений банком, достатній для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, притаманних банку;

5) достатність внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою – обсяг ліквідності, визначений банком з урахуванням усіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, притаманних банку, достатній для дотримання встановлених Національним банком України (далі – Національний банк) вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності;

б) доступна внутрішня ліквідність за економічною перспективою – обсяг ліквідності, визначений банком як доступний для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів та забезпечення достатнього фінансування;

7) доступна внутрішня ліквідність за нормативною перспективою – обсяг ліквідності, визначений банком як доступний для дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності;

8) Інструкція № 368 – Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами);

9) методика розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR) – вимоги до розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR), установлені для банків / банківських груп Інструкцією № 368, Положенням про порядок регулювання діяльності банківських груп, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 липня 2012 року за № 1178/21490 (зі змінами) (далі – Положення № 254);

10) методика розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) – вимоги до розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування

(NSFR), установлені для банків / банківських груп Інструкцією № 368, Положенням № 254;

11) мінімальні значення нормативів ліквідності – нормативні значення нормативів ліквідності, установлені Інструкцією № 368 / Положенням № 254;

12) необхідна внутрішня ліквідність за економічною перспективою (економічна ліквідність) – обсяг ліквідності, визначений банком як необхідний для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів та забезпечення достатнього фінансування;

13) необхідна внутрішня ліквідність за нормативною перспективою (нормативна ліквідність) – обсяг ліквідності, визначений банком як необхідний для дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності;

14) несприятливий сценарій – комбінація припущень щодо несприятливих змін у внутрішніх та зовнішніх факторах (включаючи макроекономічні зміни), несприятливих для банку / банківської групи, але разом із тим імовірних та реалістичних подій, що можуть призвести до втрати ліквідності;

15) оцінка SREP (англійською мовою Supervisory Review and Evaluation Process) – оцінка банку, проведена Національним банком під час банківського нагляду в порядку та спосіб, визначені Національним банком;

16) підвищені значення нормативів ліквідності – значення нормативів ліквідності, установлені банку Національним банком за результатами оцінки SREP;

17) план відновлення діяльності – план відновлення діяльності банку, розроблений згідно з Положенням про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 18 липня 2019 року № 95 (зі змінами);

18) план підтримання достатності ліквідності – план підтримання достатності ліквідності банку, розроблений за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою згідно з вимогами цього Положення;

19) прогностичні показники бізнес-плану – прогностичні показники, визначені в бізнес-плані банку / учасників банківської групи, включаючи показники

фінансової звітності [Звіт про фінансовий стан (Баланс) та Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати)];

20) процес ІЛААР (англійською мовою Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) – організований банком / відповідальною особою банківської групи згідно з вимогами цього Положення процес оцінки достатності внутрішньої ліквідності;

21) судження банку з питань оцінки достатності внутрішньої ліквідності – задокументоване обґрунтоване рішення управлінського персоналу / колегіального органу банку, що застосовується під час оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – судження);

22) суттєві ризики, пов'язані з ліквідністю, – ризик ринкової ліквідності та ризик ліквідності фінансування / фактори цих ризиків, які впливають / можуть впливати на достатність внутрішньої ліквідності банку та мають суттєвий вплив на профіль ризику банку;

23) ASF (англійською мовою available stable funding) – наявне стабільне фінансування згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR);

24) LCR (англійською мовою liquidity coverage ratio) – коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR), який розраховується згідно з Інструкцією № 368 та методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR):

LCR_{BB} – LCR за всіма валютами;

LCR_{IB} – LCR в іноземній валюті;

25) NSFR (англійською мовою net stable funding ratio) – коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR), який розраховується згідно з Інструкцією № 368 та методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR);

26) RSF (англійською мовою required stable funding) – необхідне стабільне фінансування згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR).

Інші терміни, що вживаються в цьому Положенні, використовуються в значеннях, визначених законами України, нормативно-правовими актами Національного банку.

3. Це Положення встановлює мінімальні вимоги до організації в банках і банківських групах процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – процес ІЛААР) для підтримання на постійній основі обсягу внутрішньої

ліквідності в розмірі, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів, забезпечення достатнього фінансування та дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком / банківською групою управлінського запасу внутрішньої ліквідності.

4. Підходи, визначені цим Положенням, ґрунтуються на:

1) документі Базельського комітету з банківського нагляду “Принципи ефективного управління ризиками ліквідності і нагляду”, вересень 2008 року (англійською мовою Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision, September 2008);

2) Директиві Європейського Парламенту і Ради 2013/36/ЄС від 26 червня 2013 року про доступ до діяльності кредитних установ і пруденційний нагляд за кредитними установами та інвестиційними фірмами про внесення змін до Директиви 2002/87/ЄС та про скасування директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС;

3) Настановах Європейського центрального банку щодо процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності, листопад 2018 року [англійською мовою Guide to the internal liquidity adequacy assessment process (ILAAP), November 2018];

4) Настановах Європейського органу банківського нагляду щодо інформації стосовно ICAAP (процесу оцінки достатності внутрішнього капіталу) та ILAAP (процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності), зібраної для цілей SREP (процесу наглядових перевірок та оцінки), листопад 2016 року (англійською мовою Guidelines on ICAAP and ILAAP information collected for SREP purposes, November 2016).

2. Загальні підходи та принципи організації процесу ILAAP

5. Процес ILAAP банку / банківської групи (далі – банк) уключає:

1) оцінку достатності внутрішньої ліквідності за економічною та нормативною перспективами на прогностичний період;

2) планування достатності внутрішньої ліквідності;

3) моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та складання управлінської звітності щодо достатності внутрішньої ліквідності;

4) самооцінку банком процесу ІЛААР;

5) складання звіту щодо процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – Звіт щодо процесу ІЛААР) та подання його до Національного банку.

6. Банк / відповідальна особа банківської групи забезпечує на постійній основі підтримання достатнього рівня внутрішньої ліквідності шляхом:

1) здійснення оцінки достатності внутрішньої ліквідності на прогностичний період за економічною та нормативною перспективами згідно з главами 3–6 розділу II цього Положення;

2) планування достатності внутрішньої ліквідності згідно з главою 7 розділу II цього Положення;

3) моніторингу достатності внутрішньої ліквідності згідно з главою 8 розділу III цього Положення.

7. Банк / відповідальна особа банківської групи забезпечує впровадження та функціонування комплексного, адекватного та ефективного процесу ІЛААР:

1) з урахуванням розміру банку, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних банком операцій, організаційної структури, стратегії та бізнес-плану, профілю ризику банку, а також взаємодії між учасниками банківської групи (далі – особливості діяльності);

2) із дотриманням принципів:

інтегрованості, який передбачає, що процес ІЛААР узгоджений із системою корпоративного управління, системою внутрішнього контролю, включаючи систему управління ризиками банку, інтегрований із процесами стратегічного планування, бізнес-процесами, процесами управління ризиками та процесами прийняття управлінських рішень у банку;

безперервності, який передбачає, що банк / відповідальна особа банківської групи забезпечує підтримання на постійній основі достатнього рівня внутрішньої ліквідності з метою забезпечення безперервної стабільної діяльності банку / банків-учасників банківської групи як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, з урахуванням впливу на них інших учасників банківської групи;

адекватності, який передбачає, що банк / відповідальна особа банківської групи забезпечує наявність обсягу внутрішньої ліквідності в розмірі, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів, забезпечення достатнього

фінансування, а також дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності;

консерватизму, який передбачає, що оцінка достатності внутрішньої ліквідності ґрунтується на консервативній оцінці всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю; визначений банком обсяг доступної внутрішньої ліквідності здатний покривати всі суттєві ризики, пов'язані з ліквідністю, очікувані відпливи грошових коштів та забезпечувати достатнє фінансування;

обачності, який передбачає, що оцінка достатності внутрішньої ліквідності здійснюється із застосуванням стрес-тестування за несприятливим сценарієм з урахуванням можливого впливу на діяльність банку / учасників банківської групи несприятливих змін у мікро- та макроекономічному середовищі;

пропорційності, який передбачає відповідність процесу ІЛААР бізнес-моделі банку, його системній важливості, розміру та рівню складності операцій, що здійснюються банком;

комплексності, який передбачає охоплення всіх видів діяльності банку, які впливають / можуть впливати на достатність внутрішньої ліквідності банку, усіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, притаманних банку, здійснення оцінки достатності внутрішньої ліквідності за двома перспективами та врахування результатів оцінки за економічною перспективою під час здійснення оцінки за нормативною перспективою.

8. Відповідальна особа банківської групи забезпечує організацію та функціонування процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності на консолідованій основі щодо кредитно-інвестиційної підгрупи банківської групи (далі – КІП).

9. Банк / відповідальна особа банківської групи організовує процес ІЛААР, що ґрунтується на розподілі обов'язків, повноважень між підрозділами банку / учасниками банківської групи із застосуванням моделі трьох ліній захисту згідно з Положенням № 64.

10. Банк / відповідальна особа банківської групи з урахуванням вимог цього Положення розробляє та затверджує радою банку / відповідальної особи банківської групи внутрішньобанківські / внутрішньогрупові документи, які регламентують організацію та функціонування процесу ІЛААР, та регулярно (не рідше одного разу на рік) забезпечує їх перегляд із метою актуалізації та ефективної організації процесу ІЛААР.

11. Банк під час процесу ІЛААР застосовує підходи, методологію та моделі / методи, інструменти оцінки ризику ліквідності, які застосовуються банком для оцінки ризику ліквідності згідно з Положенням № 64.

12. Банк / відповідальна особа банківської групи забезпечує:

1) узгодженість процесу ІЛААР із:
стратегією, бізнес-планом банку;

системою корпоративного управління, системою внутрішнього контролю, включаючи систему управління ризиками, планом відновлення діяльності банку, планом фінансування в кризових ситуаціях та програмою фінансування;

2) інтегрованість процесу ІЛААР із процесами стратегічного планування, бізнес-процесами, процесами управління ризиками та процесами прийняття управлінських рішень у банку;

3) урахування результатів процесу ІЛААР під час визначення ризик-апетиту, розроблення бізнес-плану, визначення показників / індикаторів ризиків, індикаторів плану відновлення діяльності банку.

13. Процес ІЛААР банку підлягає щорічній оцінці Національним банком під час здійснення банківського нагляду згідно з главою 10 розділу IV цього Положення.

II. Оцінка достатності внутрішньої ліквідності на прогностний період та планування достатності внутрішньої ліквідності

3. Загальні вимоги до оцінки достатності внутрішньої ліквідності на прогностний період

14. Банк щороку станом на 01 січня року, наступного за звітним, здійснює оцінку достатності внутрішньої ліквідності за економічною та нормативною перспективами на прогностний період (на прогностні дати), який становить:

1) щодо короткострокової ліквідності – щонайменше один рік (станом на 01 число кожного місяця);

2) щодо довгострокової ліквідності – щонайменше три роки (станом на 01 січня року, наступного за кожним прогностним роком).

15. Банк під час оцінки достатності внутрішньої ліквідності, яка здійснюється з урахуванням прогностних показників, визначає:

1) за економічною перспективою:
обсяг необхідної внутрішньої ліквідності – згідно з пунктами 18–20 глави 4 розділу II цього Положення;

обсяг доступної внутрішньої ліквідності – згідно з пунктом 22 глави 4 розділу II цього Положення;

2) за нормативною перспективою:

обсяг необхідної внутрішньої ліквідності – згідно з главою 5 розділу II цього Положення;

обсяг доступної внутрішньої ліквідності – згідно з главою 6 розділу II цього Положення.

16. Банк за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності за економічною та нормативною перспективами визначає рівень достатності внутрішньої ліквідності шляхом порівняння обсягу доступної та необхідної внутрішньої ліквідності.

Рівень внутрішньої ліквідності є достатнім, якщо обсяг доступної внутрішньої ліквідності є не меншим, ніж обсяг необхідної внутрішньої ліквідності.

17. Банк на постійній основі зобов'язаний підтримувати достатній рівень внутрішньої ліквідності за економічною та нормативною перспективами.

Банк передбачає в плані підтримання достатності ліквідності, розробленому згідно з вимогами глави 7 розділу II цього Положення, відповідні заходи для підтримання достатності внутрішньої ліквідності, якщо за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою за несприятливим сценарієм буде визначена недостатність внутрішньої ліквідності.

4. Визначення обсягу необхідної та доступної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою

18. Банк, ґрунтуючись на рівні ризик-апетиту щодо ризику ліквідності, зазначеному в декларації схильності до ризиків, з урахуванням оцінки ризику ліквідності за визначеними банком часовими інтервалами, визначає на прогностичні дати обсяг необхідної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою за всіма валютами загалом, а також у розрізі значимих валют:

1) щодо короткострокової ліквідності – необхідний обсяг необтяжених високоякісних ліквідних активів для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, та очікуваних впливів грошових коштів;

2) щодо довгострокової ліквідності – необхідний обсяг стабільного фінансування для забезпечення достатнього фінансування.

19. Банк під час оцінки достатності внутрішньої ліквідності за економічною перспективою забезпечує здійснення оцінки ризику ліквідності згідно з вимогами Положення № 64 за визначеними банком часовими інтервалами щодо:

- 1) короткострокової ліквідності – від одного дня до одного року;
- 2) довгострокової ліквідності – до трьох років та більше.

Інформацію про оцінку ризику ліквідності банк включає до Звіту щодо процесу ІЛААР згідно з вимогами пункту 4 додатка 3 до цього Положення.

20. Банк визначає обсяг необхідної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою з урахуванням результатів стрес-тестування ризику ліквідності, здійсненого згідно з вимогами Положення № 64, з використанням одного із стрес-сценаріїв, який банк на підставі судження визначив як найбільш адекватний для оцінки достатності внутрішньої ліквідності за економічною перспективою.

Стрес-сценарій повинен адекватно враховувати значні економічні падіння та фінансові потрясіння на ринку, специфічні вразливості банку, залежність від основних постачальників фінансування та ймовірні їх комбінації.

21. Судження банку з питань оцінки достатності внутрішньої ліквідності ґрунтується на:

1) забезпеченні повної, своєчасної та об'єктивної оцінки достатності внутрішньої ліквідності з дотриманням принципів, визначених цим Положенням;

2) відповідності фактичних дій щодо визначення кожного з компонентів оцінки достатності внутрішньої ліквідності вимогам цього Положення та внутрішньобанківських / внутрішньогрупових положень;

3) комплексному та об'єктивному аналізу всієї інформації, що впливає на визначення розміру компонентів і факторів оцінки достатності внутрішньої ліквідності;

4) власному досвіді, що ґрунтується на надійних, безперервних, актуальних, повних та цілісних статистичних даних, період накопичення яких становить щонайменше п'ять останніх років поспіль (для новостворених банків – період від початку діяльності), що передують даті оцінки достатності внутрішньої ліквідності, або за довший період (за наявності). Такі статистичні дані мають складати раціональний набір первинних даних (уключаючи дані за періоди фаз економічного зростання та кризи), які забезпечують високу

репрезентативність, точність прогнозування і не призводять до викривлення підсумкових даних.

22. Банк на підставі судження визначає на прогнозні дати обсяг доступної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою, який є внутрішнім запасом ліквідності для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів, та внутрішніми стабільними джерелами фінансування для забезпечення достатнього фінансування.

Банк визначає обсяг доступної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою на підставі судження банку:

1) щодо короткострокової ліквідності – як обсяг необтяжених високоякісних ліквідних активів, які є юридично та фактично доступними для банку та прийнятними для покриття можливого дефіциту ліквідності;

2) щодо довгострокової ліквідності – як обсяг стабільних джерел фінансування, які є доступними для банку та прийнятними для покриття можливого дефіциту фінансування.

Перелік стабільних джерел фінансування, а також вимоги щодо складу, обсягу та характеристик високоякісних ліквідних активів, які банк включає до обсягу доступної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою, визначаються в порядку та процедурах управління ризиком ліквідності згідно з Положенням № 64.

5. Визначення обсягу необхідної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою

23. Банк визначає на прогнозні дати обсяг необхідної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою як обсяг ліквідності, необхідний для дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності та визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності:

1) щодо короткострокової ліквідності – як обсяг високоякісних ліквідних активів у всіх валютах / іноземній валюті згідно з методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR) (далі – VLA_{BB}/VLA_{IB}), який необхідний для одночасного дотримання:

мінімальних значень нормативів ліквідності LCR_{BB}/LCR_{IB} (у разі не встановлення банку підвищених значень) / підвищених значень нормативів ліквідності LCR_{BB}/LCR_{IB} , установлених банком Національним банком;

визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності;

2) щодо довгострокової ліквідності – як обсяг наявного стабільного фінансування ASF, який необхідний для одночасного дотримання:

мінімального значення нормативу ліквідності NSFR (у разі не встановлення банку підвищеного значення) / підвищеного значення нормативу ліквідності NSFR, встановленого банком Національним банком;

визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності.

Банк під час визначення обсягу необхідної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою урахує вимоги нормативно-правових актів Національного банку щодо достатності ліквідності, які затверджені до дати здійснення оцінки достатності внутрішньої ліквідності та набудуть чинності в прогностичному періоді.

24. Банк визначає управлінський запас внутрішньої ліквідності понад установлені Національним банком регуляторні та наглядові вимоги щодо достатності ліквідності в розмірі, що перевищує нульове значення, який забезпечить:

1) збереження / поліпшення конкурентної ринкової позиції банку;

2) достатній запас часу для реалізації заходів, спрямованих на відновлення рівня достатності ліквідності;

3) збереження довіри інвесторів за фінансовими інструментами, випущеними банком.

25. Банк визначає управлінський запас внутрішньої ліквідності:

1) щодо короткострокової ліквідності – у відсотках до обсягу чистого очікуваного впливу грошових коштів;

2) щодо довгострокової ліквідності – у відсотках до обсягу необхідного стабільного фінансування (RSF), зменшеного на величину непокритого кредитного ризику згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR).

26. Джерелами формування управлінського запасу внутрішньої ліквідності є VLA_{BV} / VLA_{IV} та наявне стабільне фінансування ASF.

27. Банк визначає обсяг необхідної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою із застосуванням:

1) базового сценарію, який відповідає прогнозу, що застосовувався під час складання бізнес-плану;

2) несприятливого сценарію, який відповідає стрес-сценарію, що використаний банком під час стрес-тестування ризику ліквідності за економічною перспективою, для забезпечення здатності підтримувати достатній рівень внутрішньої ліквідності протягом прогнозного періоду в стресових ситуаціях.

Банк під час розроблення несприятливого сценарію ураховує фактори ризику / припущення, що застосовувалися під час стрес-тестування, здійсненого з метою оцінки достатності внутрішнього капіталу згідно з вимогами Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішнього капіталу в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 2021 року № 161 (зі змінами), та мають вплив на достатність внутрішньої ліквідності.

28. Банк щодо короткострокової ліквідності визначає на прогнозні дати обсяг необхідної внутрішньої ліквідності із застосуванням базового та несприятливого сценарію, здійснюючи такі послідовні заходи:

1) визначає цільові значення нормативів ліквідності LCR_{BV}/LCR_{IV} як суму мінімальних значень нормативів ліквідності LCR_{BV}/LCR_{IV} (у разі не встановлення банку підвищених значень) / підвищених значень нормативів ліквідності LCR_{BV}/LCR_{IV} , установлених банком Національним банком, та значення управлінського запасу внутрішньої ліквідності, визначеного банком;

2) визначає прогнозний обсяг чистого очікуваного відпливу грошових коштів, ґрунтуючись на:

прогнозних показників бізнес-плану – для базового сценарію;

прогнозних показників, визначених за результатами стрес-тестування показників бізнес-плану із застосуванням несприятливого сценарію, – для несприятливого сценарію;

3) ґрунтуючись на прогнозному обсязі чистого очікуваного відпливу грошових коштів, визначає обсяг необхідної внутрішньої ліквідності як обсяг VLA_{BV}/VLA_{IV} , необхідний для дотримання цільових значень нормативів ліквідності LCR_{BV}/LCR_{IV} , визначених згідно з підпунктом 1 пункту 28 глави 5 розділу II цього Положення.

29. Банк щодо довгострокової ліквідності визначає на прогнозні дати обсяг необхідної внутрішньої ліквідності із застосуванням базового та несприятливого сценарію, здійснюючи такі послідовні заходи:

1) визначає цільові значення нормативу ліквідності NSFR як суму мінімального значення нормативу ліквідності NSFR (у разі не встановлення

банку підвищеного значення) / підвищеного значення нормативу ліквідності NSFR, установленого банком Національним банком, та управлінського запасу внутрішньої ліквідності, визначеного банком;

2) визначає прогностичний обсяг необхідного стабільного фінансування (RSF), ґрунтуючись на:

прогностичних показниках бізнес-плану – для базового сценарію;

прогностичних показниках, визначених за результатами стрес-тестування показників бізнес-плану із застосуванням несприятливого сценарію – для несприятливого сценарію;

3) урахувавши прогностичний обсяг необхідного стабільного фінансування (RSF), визначає обсяг необхідної внутрішньої ліквідності як обсяг наявного стабільного фінансування ASF, необхідний для дотримання цільових значень нормативу ліквідності NSFR, визначених згідно з підпунктом 1 пункту 29 глави 5 розділу II цього Положення.

6. Визначення обсягу доступної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою

30. Банк визначає на прогностичні дати обсяг доступної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою із застосуванням:

1) базового сценарію – як прогностичний обсяг:

$V_{LA_{BB}}/V_{LA_{IB}}$, розрахований згідно з методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR), ґрунтуючись на прогностичних показниках бізнес-плану;

наявного стабільного фінансування ASF, розрахований згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR), ґрунтуючись на прогностичних показниках бізнес-плану;

2) несприятливого сценарію – як прогностичний обсяг:

$V_{LA_{BB}}/V_{LA_{IB}}$, розрахований згідно з методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR), ґрунтуючись на прогностичних показниках, визначених за результатами стрес-тестування показників бізнес-плану із застосуванням несприятливого сценарію;

наявного стабільного фінансування ASF, розрахований згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR), ґрунтуючись на прогностичних показниках, визначених за результатами стрес-тестування показників бізнес-плану із застосуванням несприятливого сценарію.

31. Банк під час визначення обсягу доступної внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою урахує вимоги нормативно-правових актів

Національного банку щодо достатності ліквідності, затверджені до дати здійснення оцінки достатності внутрішньої ліквідності та набудуть чинності в прогнозованому періоді.

7. Планування достатності внутрішньої ліквідності

32. Банк за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою розробляє план підтримання достатності ліквідності, який уключає:

1) план підтримання достатності короткострокової ліквідності (для забезпечення дотримання нормативів ліквідності LCR_{BV} та LCR_{IV}), який розробляється на прогнозний період, що становить не менше одного року (із щомісячною розбивкою), згідно з форматом, визначеним у таблиці 1 додатка 1 до цього Положення, та описову частину заходів для підтримання достатності короткострокової ліквідності;

2) план підтримання достатності довгострокової ліквідності (для забезпечення дотримання нормативу ліквідності NSFR), який розробляється на прогнозний період, що становить не менше трьох років (із щорічною розбивкою), згідно з форматом, визначеним у таблиці 2 додатка 1 до цього Положення, та описову частину заходів для підтримання достатності довгострокової ліквідності.

План підтримання достатності ліквідності затверджується радою банку / відповідальною особою банківської групи за результатами розгляду пропозицій правління банку / відповідальною особою банківської групи.

33. Банк у плані підтримання достатності ліквідності визначає:

1) у табличній частині плану підтримання достатності ліквідності – прогнозні значення обсягів необхідної / доступної внутрішньої ліквідності та цільові значення нормативів ліквідності за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності:

за базовим та несприятливим сценаріями;

з урахуванням заходів для підтримання достатності ліквідності (якщо визначена недостатність внутрішньої ліквідності) – за несприятливим сценарієм;

2) в описовій частині плану підтримання достатності ліквідності – опис ефективних та реалістичних заходів для підтримання достатності внутрішньої ліквідності (за потреби вжиття банком таких заходів), очікувані строки їх реалізації та кількісну оцінку їх впливу.

34. Заходи для підтримання достатності внутрішньої ліквідності можуть включати:

- 1) отримання ресурсів на міжбанківському ринку;
- 2) погашення (включаючи дострокове) кредитів та боргових цінних паперів;
- 3) пролонгацію депозитів;
- 4) отримання від акціонерів / пов'язаних із банком осіб фінансування або забезпечення для цілей залучення фінансування;
- 5) монетизацію ліквідних активів шляхом продажу або операцій репо;
- 6) отримання підтримки ліквідності банку Національним банком (за стандартними інструментами).

35. Банк забезпечує:

- 1) узгодженість плану підтримання достатності ліквідності зі стратегією та іншими планами банку, включаючи бізнес-план;
- 2) перегляд плану підтримання достатності ліквідності з метою його актуалізації в разі:
 - унесення змін до нормативно-правових актів Національного банку, які можуть призвести до недотримання банком цільових значень нормативів ліквідності в прогностному періоді;
 - установлення банку Національним банком підвищених значень нормативів ліквідності або зміни цих вимог;
 - настання подій / обставин, що призвели до суттєвого відхилення показників діяльності банку від показників, передбачених у бізнес-плані, та які можуть призвести до недотримання банком цільових значень нормативів ліквідності в прогностному періоді;
- 3) контроль за виконанням плану підтримання достатності ліквідності (дотримання прогностних значень показників та виконання запланованих заходів).

36. Банк забезпечує перегляд плану підтримання достатності ліквідності та подання його до Національного банку протягом двох місяців із дня настання подій / обставин, що спричинили потребу перегляду цього плану.

III. Моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та оцінка ефективності процесу ІЛААР

8. Моніторинг та управлінська звітність щодо достатності внутрішньої ліквідності

37. Банк не рідше одного разу на місяць здійснює моніторинг достатності внутрішньої ліквідності шляхом контролю за:

1) економічною перспективою достатності обсягу необтяжених високоякісних ліквідних активів та обсягу стабільних джерел фінансування для покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних із ліквідністю, очікуваних відпливів грошових коштів та забезпечення достатнього фінансування;

2) нормативною перспективою:
дотримання значень нормативів ліквідності, установлених банком Національним банком;

відповідності значень нормативів ліквідності на дату моніторингу цільовим значенням нормативів ліквідності, визначеним банком за базовим сценарієм на відповідний прогностичний період;

змін у внутрішніх та зовнішніх факторах (включаючи макроекономічні зміни), які використовувалися банком під час розроблення несприятливого сценарію та можуть призвести до втрати ліквідності;

виконання плану підтримання достатності ліквідності на відповідний місяць першого прогностичного року.

38. Банк забезпечує складання управлінської звітності про результати моніторингу достатності внутрішньої ліквідності, яка:

1) має містити інформацію про достатність внутрішньої ліквідності на дату моніторингу, динаміку змін показників щодо достатності ліквідності протягом поточного року, обґрунтовані пропозиції щодо здійснення відповідних коригуючих заходів (за потреби);

2) подається раді та правлінню банку / відповідальній особі банківської групи не рідше одного разу на квартал, а в разі виявлення фактів невиконання плану підтримання достатності ліквідності або фактів, що можуть свідчити про ризик його невиконання, не пізніше наступного робочого дня.

9. Самооцінка банком процесу ІЛААР

39. Самооцінка банком процесу ІЛААР – внутрішній перегляд процедур / процесів, підходів, методології, моделей / методів, які застосовуються під час

процесу ІЛААР, а також достовірності та повноти даних, на яких ґрунтується оцінка достатності внутрішньої ліквідності, з метою оцінки адекватності та ефективності процесу ІЛААР.

40. Банк забезпечує здійснення самооцінки процесу ІЛААР не менше одного разу на рік.

41. Банк здійснює самооцінку процесу ІЛААР підрозділами трьох ліній захисту відповідно до їх функцій, обов'язків і повноважень, визначених у межах функціонування системи внутрішнього контролю згідно з вимогами Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 02 липня 2019 року № 88.

Мінімальний перелік критеріїв самооцінки процесу ІЛААР наведений у додатку 2 до цього Положення.

Банк за результатами самооцінки процесу ІЛААР здійснює відповідні коригуючі дії щодо усунення виявлених недоліків із метою забезпечення адекватності та ефективності процесу ІЛААР.

42. За результатами самооцінки процесу ІЛААР:

1) підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) готує та подає раді та правлінню банку / відповідальній особи банківської групи висновки про відповідність процесу ІЛААР вимогам цього Положення, які включаються до розділу V “Моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та самооцінка процесу ІЛААР” Звіту щодо процесу ІЛААР згідно з підпунктом 4 пункту 6 додатка 3 до цього Положення;

2) підрозділ внутрішнього аудиту готує та подає раді та правлінню банку / відповідальній особи банківської групи висновки про ефективність процесу ІЛААР, які включаються до розділу V “Моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та самооцінка процесу ІЛААР” Звіту щодо процесу ІЛААР згідно з підпунктом 5 пункту 6 додатка 3 до цього Положення.

Висновки цих підрозділів банку готуються не рідше ніж один раз на два роки або не рідше ніж один раз на рік (у разі настання подій / обставин, які призвели до суттєвих змін у діяльності банку, що вплинуло на процес ІЛААР).

IV. Оцінка Національним банком процесу ІЛААР банку

10. Загальні положення щодо оцінки Національним банком процесу ІЛААР банку

43. Національний банк щорічно здійснює оцінку процесу ІЛААР банку шляхом аналізу Звіту щодо процесу ІЛААР, який складається та подається банком / відповідальною особою банківської групи до Національного банку згідно з вимогами глави 11 розділу IV цього Положення.

44. Національний банк за потреби вимагає від банку / відповідальної особи банківської групи надання пояснень та додаткової інформації / документів щодо процесу ІЛААР.

45. Національний банк ураховує результати оцінки процесу ІЛААР банку під час оцінки SREP, а також визначення наглядових дій за банком.

11. Вимоги щодо складання банком Звіту щодо процесу ІЛААР та подання його до Національного банку

46. Звіт щодо процесу ІЛААР:

1) складається станом на 01 січня року, наступного за звітним: банками України – на індивідуальній основі; банками, які є відповідальними особами банківської групи, – на консолідованій основі;

2) затверджується правлінням банку / відповідальної особи банківської групи;

3) містить ключові аспекти щодо процесу ІЛААР, наведені в додатку 3 до цього Положення, та включає документи, перелік яких наведений у пункті 6 додатка 3 до цього Положення;

4) має відповідати таким вимогам: бути чітким, зрозумілим, структурованим, послідовним, комплексним, вичерпним;

містити всю потрібну інформацію згідно з вимогами цього Положення; рівень деталізації та обсяг аналітичної інформації у Звіті щодо процесу ІЛААР повинні відповідати особливостям діяльності банку;

інформація у Звіті щодо процесу ІЛААР повинна бути актуальною та належним чином обґрунтованою.

47. Національний банк не пізніше ніж за чотири місяця до встановленої дати подання банками до Національного банку Звіту щодо процесу ІЛААР має право довести до відома банків додатковий перелік документів, що мають бути включені до цього Звіту.

48. Банк / відповідальна особа банківської групи щорічно подає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює безвиїзний нагляд за діяльністю банку, Звіт щодо процесу ІЛААР:

1) у такі строки:

щодо процесу ІЛААР банку – не пізніше 31 травня року, наступного за звітним;

щодо процесу ІЛААР КІП – не пізніше 30 червня року, наступного за звітним;

2) у формі:

електронної версії, створеної у форматі Microsoft Word та Excel, з додаванням сканованих копій всіх сторінок, які містять дані про затвердження та/або підписання документів уповноваженими органами / особами банку / відповідальної особи банківської групи, або

електронного документа, підписаного кваліфікованим електронним підписом відповідної уповноваженої особи банку / відповідальної особи банківської групи.

Звіт щодо процесу ІЛААР може бути поданий у формі кількох електронних документів, підписаних кваліфікованими електронними підписами відповідних уповноважених осіб банку / відповідальної особи банківської групи.

Додаток 1
до Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках України та банківських групах (підпункт 1 пункту 32 глави 7 розділу II)

Вимоги до плану підтримання достатності ліквідності

1. План підтримання достатності короткострокової ліквідності

Таблиця 1

№ з/п	№ показника	Показник	План на прогностичний період					
			за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності			з урахуванням заходів щодо підтримання достатності ліквідності (якщо визначена недостатність внутрішньої ліквідності)		
			на 01.02.20_	...–	на 01.01.20_	на 01.02.20_	...	на 01.01.20_
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	I	Оцінка достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою за базовим сценарієм						
2	1	Норматив LCR _{ВВ}						
3	1.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ВВ}), тис. грн				X	X	X
4	1.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ВВ}), тис. грн				X	X	X
5	1.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
6	1.3.1	позитивна різниця (немає потреби у ВЛА _{ВВ}), тис. грн				X	X	X

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	1.3.2	негативна різниця (є потреба у ВЛА _{ВВ}), тис. грн				X	X	X
8	1.4	Цільове значення нормативу LCR _{ВВ} , %				X	X	X
9	2	Норматив LCR _{ІВ}						
10	2.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ІВ})				X	X	X
11	2.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ІВ})				X	X	X
12	2.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
13	2.3.1	позитивна різниця (немає потреби у ВЛА _{ІВ}), тис. грн				X	X	X
14	2.3.2	негативна різниця (є потреба у ВЛА _{ІВ}), тис. грн				X	X	X
15	2.4	цільове значення нормативу LCR _{ІВ} , %				X	X	X
16	II	Оцінка достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою за несприятливим сценарієм						
17	1	Норматив LCR _{ВВ}						
18	1.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ВВ})						
19	1.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ВВ})						
20	1.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
21	1.3.1	позитивна різниця (немає потреби у ВЛА _{ВВ}), тис. грн						
22	1.3.2	негативна різниця (є потреба у ВЛА _{ВВ}), тис. грн						
23	1.4	цільове значення нормативу LCR _{ВВ} , %						
24	2	Норматив LCR _{ІВ}						

1	2	3	4	5	6	7	8	9
25	2.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ІВ})						
26	2.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ВЛА _{ІВ})						
27	2.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
28	2.3.1	позитивна різниця (немає потреби у ВЛА _{ІВ}), тис. грн						
29	2.3.2	негативна різниця (є потреба у ВЛА _{ІВ}), тис. грн						
30	2.4	цільове значення нормативу LCR _{ІВ} , %						

2. План підтримання достатності довгострокової ліквідності

Таблиця 2

№ з/п	№ показника	Показник	План на прогнозний період					
			за результатами оцінки достатності внутрішньої ліквідності			з урахуванням заходів щодо підтримання достатності ліквідності		
			на 01.01.20_	на 01.01.20_	на 01.01.20_	на 01.01.20_	на 01.01.20_	на 01.01.20_
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	I	Оцінка достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою за базовим сценарієм						
2	1	Норматив NSFR						
3	1.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ASF)				X	X	X
4	1.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ASF)				X	X	X
5	1.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
6	1.3.1	позитивна різниця (немає потреби в ASF), тис. грн				X	X	X
7	1.3.2	негативна різниця (є потреба в ASF), тис. грн				X	X	X
8	1.4	цільове значення нормативу NSFR, %				X	X	X
9	II	Оцінка достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою за несприятливим сценарієм						
10	1	Норматив NSFR						
11	1.1	обсяг необхідної внутрішньої ліквідності (обсяг ASF)						
12	1.2	обсяг доступної внутрішньої ліквідності (обсяг ASF)						
13	1.3	різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю						
14	1.3.1	позитивна різниця (немає потреби в ASF), тис. грн						

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15	1.3.2	негативна різниця (€ потреба в ASF), тис. грн						
16	1.4	цільове значення нормативу NSFR, %						

Додаток 2

до Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках України та банківських групах (пункт 41 глави 9 розділу III)

Мінімальний перелік критеріїв самооцінки процесу ІЛААР

1. Організація процесу ІЛААР здійснюється з урахуванням особливостей діяльності банку та з дотриманням принципів та вимог, визначених Положенням про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – Положення).
2. Організація процесу ІЛААР ґрунтується на розподілі обов'язків, повноважень між підрозділами банку / учасників банківської групи із застосуванням моделі трьох ліній захисту, забезпечується чітке визначення та розмежування функцій.
3. Внутрішньобанківські / внутрішньогрупові документи щодо процесу ІЛААР відповідають вимогам Положення.
4. Оцінка достатності внутрішньої ліквідності відповідає вимогам Положення та ґрунтується на повних, цілісних, достовірних даних.
5. Моделі / методи та інструменти оцінки ризиків ліквідності, що застосовуються банком, відповідають особливостям діяльності банку та вимогам Положення № 64.
6. Стрес-тестування здійснюється із застосуванням адекватного несприятливого стрес-сценарію, що відповідає вимогам Положення.
7. Забезпечується достатність внутрішньої ліквідності для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків, пов'язаних з ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів та забезпечення достатнього фінансування, а також дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності, як у звичайних, так і в стресових ситуаціях.
8. Забезпечується ефективне планування достатності внутрішньої ліквідності.

9. Моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та подання управлінської звітності раді та правлінню банку за його результатами забезпечується на регулярній основі.

10. Органи управління банку повною мірою володіють інформацією про процес ІЛААР, що, зокрема, підтверджується розглядом та затвердженням управлінської звітності щодо достатності внутрішньої ліквідності.

11. За результатами процесу ІЛААР приймаються відповідні управлінські рішення на всіх рівнях, включаючи вжиття своєчасних заходів щодо підтримання на постійній основі достатнього рівня внутрішньої ліквідності.

12. Результати процесу ІЛААР ураховуються під час розроблення та перегляду стратегії та бізнес-плану, визначення ризик-апетиту, розроблення системи показників / індикаторів ризиків, системи індикаторів плану відновлення діяльності.

13. Процес ІЛААР інтегрований із бізнес-процесами, процесами прийняття управлінських рішень, процесами управління ризиками.

Додаток 3

до Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності в банках України та банківських групах (пункт 46 глави 11 розділу IV)

Опис структури та зміст Звіту щодо процесу ІЛААР

1. Розділ I “Загальна інформація” містить:

- 1) загальні відомості про банк, включаючи:
 - найменування банку (повне та скорочене офіційне найменування українською мовою);
 - номер, за яким банк унесено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
 - місцезнаходження банку;
 - організаційну структуру банку, склад органів управління, кількість відокремлених підрозділів;
 - інформацію про керівників банку, власників істотної участі, контролерів банку та ключових осіб банку;
- 2) загальні відомості про КІП, включаючи її структуру та учасників;
- 3) інформацію про:
 - узгодженість процесу ІЛААР зі стратегією, бізнес-планом банку, системою корпоративного управління, системою внутрішнього контролю, у тому числі системою управління ризиками, планом відновлення діяльності банку, планом фінансування у кризових ситуаціях та програмою фінансування;
 - інтегрованість процесу ІЛААР із бізнес-процесами, процесами прийняття управлінських рішень, процесами управління ризиками в банку.

2. Розділ II “Загальні підсумки” містить загальні висновки про відповідність процесу ІЛААР вимогам Положення про організацію процесу оцінки достатності внутрішньої ліквідності (далі – Положення) та спроможність банку забезпечувати підтримку на постійній основі обсягу внутрішньої ліквідності в розмірі, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків, пов’язаних з ліквідністю, очікуваних впливів грошових коштів та забезпечення достатнього фінансування, а також дотримання встановлених Національним банком вимог щодо достатності ліквідності, включаючи підтримання визначеного банком управлінського запасу внутрішньої ліквідності, як у звичайних, так і в стресових ситуаціях.

3. Розділ III “Організація процесу ІЛААР банку” містить:

- 1) опис процесу ІЛААР, його основні цілі та завдання;
- 2) інформацію про розподіл обов’язків, повноважень щодо процесу ІЛААР між підрозділами банку / учасниками банківської групи, схематичне зображення їх взаємодії із застосуванням моделі трьох ліній захисту;
- 3) перелік переданих на аутсорсинг функцій, які банк має право передавати згідно з Положенням № 64 (за наявності);
- 4) опис показників / індикаторів ризиків, що застосовуються для оцінки достатності внутрішньої ліквідності, та їх узгодженості із загальною системою показників / індикаторів ризиків, системою індикаторів плану відновлення діяльності;
- 5) опис процесу збору даних для агрегування, обробки, зберігання, перевірки якості даних та формування управлінської звітності щодо достатності внутрішньої ліквідності.

4. Розділ IV “Оцінка достатності внутрішньої ліквідності” містить інформацію про:

1) оцінку ризику ліквідності щодо короткострокової ліквідності до та після здійснення стрес-тестування:

опис підходів / методології, моделей / методів та інструментів оцінки ризику, що використовувались банком, інформація про валідацію моделей та інструментів оцінки ризику (опис, процедури валідації та результати останніх валідацій);

інформація про оцінку ризику ліквідності на горизонті один рік та управління цим ризиком;

інформація про оцінку ризику ліквідності на горизонті 30 календарних днів, показники, що використовуються банком для оцінки, та відмінності цієї оцінки від розрахунку LCR згідно з методикою розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR);

інформація про оцінку ризику ліквідності в межах операційного дня та в межах інших часових інтервалів для короткострокової ліквідності, визначених банком, як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, включаючи опис критеріїв та інструментів вимірювання та моніторингу ризику, оцінка ризику за минулий рік, опис процедур ескалації рішень щодо управління ризиком;

критерії, застосовані банком для вибору відповідних припущень, зокрема методи вимірювання та прогнозування поточних / майбутніх очікуваних

відпливів та надходжень грошових коштів протягом відповідних часових інтервалів;

розрахунок на прогностні дати обсягу необхідної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою за всіма валютами загалом, а також у розрізі значимих іноземних валют, обґрунтування припущень, що застосовувалися (включаючи припущення щодо впливу грошових коштів клієнтів з поточних рахунків, пролонгації строків погашення заборгованості за наданими / отриманими кредитами та депозитами, скорочення обсягів позабалансових банківських операцій);

дані щодо обсягу активів, що є обтяженими (на дату Звіту щодо процесу ICAAP та в прогностному періоді);

2) оцінку ризику ліквідності щодо довгострокової ліквідності до та після здійснення стрес-тестування:

опис підходів / методології, моделей / методів та інструментів оцінки ризику, які використовувались банком, інформація про валідацію моделей та інструментів оцінки ризиків (опис, процедури валідації та результати останніх валідацій);

опис програми фінансування з урахуванням стратегії управління ризиками, профілю ризику та ризик-апетиту;

оцінку стабільності джерел фінансування у межах профілю ризику фінансування та обставин, за яких вони можуть стати нестабільними;

оцінку доступу до пріоритетних ринків з урахуванням поточних чи майбутніх загроз або перешкод цьому доступу та наявності альтернативних джерел залучення коштів у разі обмеження або відсутності доступу до пріоритетних ринків;

опис політики фінансування в іноземних валютах, включаючи обґрунтовані припущення щодо доступності та можливості конвертації цих валют;

інформація про оцінку ризику довгострокової ліквідності, показники, які використовуються банком для оцінки, та відмінності цієї оцінки від розрахунку NSFR згідно з методикою розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR);

розрахунок на прогностні дати обсягу необхідної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою за всіма валютами загалом, а також у розрізі значимих іноземних валют, обґрунтування припущень, що застосовувалися;

3) оцінку внутрішньогрупових відпливів / надходжень грошових коштів та джерел стабільного фінансування, включаючи будь-які юридичні, регуляторні чи інші перешкоди та обмеження щодо можливостей їх передавання в межах КІП;

4) опис стрес-сценарію, який банк використав під час оцінки достатності внутрішньої ліквідності (включаючи опис методології / моделей та припущень,

часових інтервалів, що використані, обґрунтування його адекватності);

5) судження банку щодо складу визначеної доступної внутрішньої ліквідності за економічною перспективою;

6) судження банку щодо визначеного управлінського запасу внутрішньої ліквідності.

5. Розділ V “Моніторинг достатності внутрішньої ліквідності та самооцінка процесу ILAAP” містить інформацію про:

1) періодичність моніторингу та подання раді та правлінню банку / відповідальній особі банківської групи управлінської звітності щодо достатності внутрішньої ліквідності;

2) результати моніторингу достатності внутрішньої ліквідності та самооцінки процесу ILAAP;

3) коригуючі дії (за потреби), які банк ужив / планує вжити з метою виправлення виявлених недоліків за результатами самооцінки процесу ILAAP.

6. Разом зі Звітом щодо процесу ILAAP до Національного банку подаються такі документи:

1) висновки про достатність внутрішньої ліквідності (англійською мовою Liquidity Adequacy Statement) за результатами процесу ILAAP, затверджені радою банку / відповідальній особі банківської групи;

2) плани банку: план підтримання достатності ліквідності та план фінансування в кризових ситуаціях (якщо він не поданий до Національного банку разом із планом відновлення діяльності);

3) внутрішньобанківські / внутрішньогрупові документи (якщо ці документи не подані разом зі звітом щодо процесу оцінки достатності внутрішнього капіталу), включаючи:

стратегію управління ризиками, політику управління ризиком ліквідності;

порядок та процедури управління ризиком ліквідності;

бізнес-план;

декларацію схильності до ризиків (RAS);

інформацію щодо профілю ризику ліквідності на дату складання Звіту про ILAAP;

методику виявлення суттєвих ризиків;

програму проведення стрес-тестування;

програму фінансування (англійською мовою funding strategy);

4) висновки підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) банку про відповідність процесу ІЛААР вимогам цього Положення, підготовлені з урахуванням періодичності, визначеної в підпункті 1 пункту 42 глави 9 розділу ІІ цього Положення;

5) висновки підрозділу внутрішнього аудиту про ефективність процесу ІЛААР, підготовлені з урахуванням періодичності, визначеної в підпункті 2 пункту 42 глави 9 розділу ІІ цього Положення;

6) інформацію про результати оцінки достатності внутрішньої ліквідності станом на 01 січня року, наступного за звітним, за форматом, визначеним у таблицях 1, 2 та 3 додатка 3 до цього Положення;

7) перелік документів, які подаються разом зі Звітом щодо процесу ІЛААР, із зазначенням їх назв, інформації про затвердження, а також назв файлів документів, у яких вони подаються в електронній формі.

7. Інформація про результати оцінки достатності внутрішньої ліквідності

7.1. Про результати оцінки достатності внутрішньої ліквідності за економічною перспективою

Таблиця 1
тис. грн

№ з/П	№ показника	Дата	Обсяг необхідної внутрішньої ліквідності		Обсяг доступної внутрішньої ліквідності	Достатність внутрішньої ліквідності (різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю)		
			без урахування стрес-тестування	з урахуванням стрес-тестування		позитивна (немає потреби в ліквідності)	негативна (є потреба в ліквідності)	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	1	Щодо короткострокової ліквідності (в усіх валютах/значимих іноземних валютах)						
2	1.1	на 01.02.____						
3	1.2	на 01.03.____						
4	1.3	на 01.04.____						
5	1.4	на 01.05.____						
6	1.5	на 01.06.____						
7	1.6	на 01.07.____						
8	1.7	на 01.08.____						
9	1.8	на 01.09.____						
10	1.9	на 01.10.____						
11	1.10	на 01.11.____						
12	1.11	на 01.12.____						
13	1.12	на 01.01.____						
14	2	Щодо довгострокової ліквідності (в усіх валютах / значимих іноземних валютах)						
15	2.1	на 01.01.____						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8	6	Обсяг доступної внутрішньої ліквідності, тис. грн							
9	7	Різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю:							
10	7.1	позитивна різниця (немає потреби в ліквідності), тис. грн							
11	7.2	негативна різниця (є потреба в ліквідності), тис. грн							

7.3. Пояснення до таблиці 2 додатка 3 до цього Положення:

результати ІЛААР відображаються на прогностні дати станом на 01 число кожного місяця.

7.4. Про результати оцінки достатності внутрішньої ліквідності за нормативною перспективою (довгострокова ліквідність)

Таблиця 3

№ з/П	№ показника	Назва показника	На 01.01.20__	Результати ІЛААР					
				на 01.01.20__		на 01.01.20__		на 01.01.20__	
				базовий сценарій	несприятливий сценарій	базовий сценарій	несприятливий сценарій	базовий сценарій	несприятливий сценарій
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	Регуляторні та наглядові вимоги щодо достатності ліквідності, встановлені Національним банком, %:							
2	1.1	мінімальне значення нормативу NSFR (у разі невстановлення банку підвищеного значення)							
3	1.2	підвищене значення нормативу NSFR, встановлене банку							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	2	Управлінський запас внутрішньої ліквідності, визначений банком, %							
5	3	Цільове значення нормативу NSFR, %							
6	4	Необхідне стабільне фінансування (RSF)							
7	5	Обсяг необхідної внутрішньої ліквідності, тис. грн							
8	6	Обсяг доступної внутрішньої ліквідності, тис. грн							
9	7	Різниця між доступною та необхідною внутрішньою ліквідністю:							
10	7.1	позитивна різниця (немає потреби в ліквідності), тис. грн							
11	7.2	негативна різниця (є потреба в ліквідності), тис. грн							